proLékaře.cz | 23.11.2026

KE STUDIU LOGOPEDIE NA LÉKAŘSKÉ FAKULTĚ A DALŠÍM VÝZVÁM SE MUSÍME ROZUMNĚ A OTEVŘENĚ POSTAVIT

ROZHOVOR S PŘEDSEDKYNÍ AKL BARBOROU RICHTROVOU

Petr Šmíd[1]

Petr Šmíd

Barbora Richtrová

Mgr. et Mgr. Barbora Richtrová vystudovala mimo jiné obor Speciální pedagogika na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy, pracovala v soukromých logopedických ambulancích i na Foniatrické klinice VFN a 1. LF UK v Praze. Absolvovala certifikovaný arteterapeutický výcvik a certifikovaný psychoterapeutický výcvik. Je hlavní organizátorkou mezinárodních Klinicko-logopedických sympozií, po dvě funkční období byla také předsedkyní Etické komise AKL. Je autorkou rozsáhlého terapeutického materiálu VYKUK©. Na členském shromáždění v roce 2022 byla zvolena do rady AKL a nyní je předsedkyní AKL.

Báro, pokusím se začít trochu netradiční otázkou. Většinu rozhovorů v Listech klinické logopedie jsi dříve vedla ty, jaké je to být na druhé straně?

Upřímně, zvláštní. Mám k tomu velký respekt a zavaluje mě pocit zodpovědnosti. Je to pro mě velkou ctí, ale byla bych radši, kdyby se tento rozhovor udál, až mi bude tak šedesát. Je pro mě jednodušší se ptát, jsem zvědavý člověk.

Co tě přivedlo ke klinické logopedii?

Náhoda, bylo to mimo mou kontrolu a plány.

A mohu se zeptat, o jakou šlo náhodu?

No, asi pojem náhoda není ten správný, ale shoda okolností… Na konci pátého ročníku, kdy jsme se rozhodovali, ze kterých „pedií“ budeme státnicovat, se ke mně dostala informace, že paní doktorka Cikánová hledá někoho k sobě, a týden na to mi volala doktorka Škodová s nabídkou jít na kliniku. Vůbec netuším, jak se o mně dozvěděla a jak na mě sehnala telefon, ale brala jsem to jako environmentální impuls, který ke mně nepřišel jen tak náhodou, a tak jsem obě výzvy přijala.

Jak probíhala studia a byla pro tebe logopedie jasná volba od samého začátku?

Vždy jsem byla upřímná, tedy budu i teď. Studovala jsem při zaměstnání, jelikož to byla má druhá vysoká škola a byla jsem již stará, takže jsem musela pracovat. Zajímalo mě to, ale vzorný a poctivý student jsem nebyla. V pátém ročníku jsem byla přesvědčena, že má cesta je práce s lidmi s mentálním deficitem, se kterými jsem delší čas pracovala, ale nějak se to zvrtlo.

Momentálně máš svou vlastní ambulanci klinické logopedie v Davli, ale kde jsi začínala svou profesní dráhu?

Mé začátky byly v ambulanci paní doktorky Cikánové a je třeba říct, že lepšího garanta jsem nemohla mít. Naučila mě mnohé. Souběžně jsem na malý úvazek pracovala i na Foniatrické klinice 1. LF UK a VFN, kam jsem později přešla na plný úvazek. Na klinice mně profesně velmi pomohli všichni kolegové, foniatři, logopedi i učitelky, nejvýznamněji však Jitka Mercelová a Jarka Mrkvičková. Před téměř sedmi lety jsem byla ještě na rok v ambulanci Hanky Inderkové a to byl báječný

[1] Mgr. Petr Šmid, DiS., Hamzova odborná léčebna pro děti a dospělé, Košumberk 80, 538 54 Luže, Česká republika. E-mail: smid@hamzova-lecebna.cz.

proLékaře.cz | 23.11.2026

rok, nejen profesně a lidsky, ale také se mi podařilo otěhotnět. No a po rodičovské dovolené jsem si otevřela svou ordinaci.

Klinická logopedie je poměrně široký obor, jaká diagnóza je tvou „srdeční záležitostí"?

Mé srdce bije pro všechny diagnózy výrazněji spojené s psychikou – tedy jmenovitě selektivní mutismus, neurovývojové poruchy – zejména dysfázie a poruchy plynulosti řeči. To jsou opravdu srdcovky. Ale mám ráda logopedii obecně právě pro tu pestrost diagnóz v různých věkových kategoriích, takže každý člověk, který ke mně přijde, dostane stejnou porci mého zájmu a respektu.

Absolvovala jsi i psychoterapeutický výcvik, je pro tebe jako klinickou logopedku takový výcvik důležitý? Doporučila bys psychoterapeutické vzdělání i nám ostatním?

Ano, je nesmírně důležitý, ale nejen pro mě jako klinického logopeda, ale také jako pro člověka. Díky výcviku je možné nahlédnout svá osobní témata, která ovlivňují život, prožívání, vztah k sobě samému i k druhým. Můžeš si uvědomit své zdroje a limity a pracovat s tím a na sobě. Člověk tak má možnost si významně zkvalitnit vlastní život, a tím i profesní. Všem vřele doporučuji výcvik, je to sice drahé a časově náročné, ale stojí to za to. A v klinické logopedii velmi pomáhá nejen v komunikaci a práci s pacienty a jejich rodinou, ale také jako prevence proti vyhoření. Výcvik pomáhá k tomu, že nejsme v pozici experta, ale spíše partnera/průvodce, kdy všichni zúčastnění, se vzájemným respektem k potřebám a aktuálním možnostem, hledají možné cesty ke zlepšení kvality života. Tento vztahový modus významně přispívá k efektivnosti terapie.

Kromě toho, že jsi klinická logopedka a psychoterapeutka, jsi také arteterapeutka a pracuješ s hlíněným polem. Používáš tuto techniku i ve své běžné praxi u dětí s narušením řečové komunikace?

Psychoterapeut ani arteterapeut nejsem, to bych musela mít atestaci. Jsem oprávněná poskytovat poradenství v Gestalt terapii a jsem certifikovaný terapeut v Práci na hlíněném poli®. Velmi často kombinuji logopedii s výše uvedeným, zejména při terapii selektivního mutismu a poruch plynulosti řeči, ale také u dětí s PAS, ADHD či dysfázií. Často také Práci na hlíněném poli® využívám u dětí s obtížemi v senzorické integraci a emočně-sociální oblasti.

Dvě volební období jsi byla předsedkyní etické komise. Co ti tato pozice dala v profesním nebo soukromém životě?

Byla to zkušenost a nová zkušenost je vždy cenná. Je těžké říct, co mi to dalo… Možná větší odolnost, trpělivost, zvládání frustrace a bezmoci, v tomto směru to jistě přínosné bylo. Naštěstí jsme byly s kolegyněmi v etické komisi dobrá trojka, takže jsme to přestály bez zásadní újmy.

Co považuješ za svůj největší úspěch, coby předsedkyně etické komise AKL?

Považuji za úspěšné všechny kauzy, ve kterých došlo k nápravě a ukončení nezákonného podnikání. Největší úsilí mě stála jedna kauza, kde jsme velmi dlouhou dobu bojovali, aby správní orgán, tedy úředníci, uznali naše legitimní argumenty, což se nakonec stalo, ale k ničemu zásadnímu to stejně nevedlo. Bohužel etická komise nemá žádný mandát, takže celé konání je dosti sisyfovské. Slušní a pokorní lidé se omluvili a udělali nápravu, ale těch bylo pomálu. Jedinou cestou, aby se mohl ochránit náš obor, je vytvoření komory, to by pak byl úplně jiný rozměr podpory oboru.

Jaké bude téma 6. ročníku Klinicko-logopedického sympozia, které organizuješ, a kdy se bude konat?

Šestý ročník bude pravděpodobně v červnu 2024 a mám v plánu téma PAS.

Organizace takového mezinárodního sympozia je jistě velice časově náročná, co je na organizaci takového setkání obohacující?

Obohacující je vše – kontakt s odborníky, seznámení se zajímavými lidmi, setkání s kolegy, setkání s firmami, navíc si člověk rozvíjí logistické, ekonomické, manažerské schopnosti a opráší znalost cizích jazyků. Jediné, co mě vždy mrzí, je, že z přednášek a workshopů nemám prakticky nic. Je to jak s Vánocemi, často člověk kupuje to, co by sám chtěl. Za všechny minulé ročníky sem patří velké poděkování Foniatrické klinice v Praze, zejména všem logopedkám, bez kterých bych to nezvládla.

Dlouhou dobu jsi byla redaktorkou našeho časopisu Listy klinické logopedie, co tě na práci redaktorky bavilo nejvíce?

Asi setkávání s vámi ostatními, vymýšlení témat, ten odborný brainstorming byl vždy skvělý. To mi i schází. Sejít se ve více lidech a diskutovat.

Co tě během tvé kariéry posunulo nebo posunuje nejvíce? Ať už osobně nebo odborně?

Toho je tolik, že na to nelze jednoduše odpovědět. Vlastně úplně vše, co se mi kdy přihodilo, ať to dobré, neutrální nebo špatné, bylo, je a bude pro můj růst důležité. Jako zásadní vnímám neskutečnou podporu mé rodiny.

Od posledního členského shromáždění v Českých Budějovicích jsi předsedkyní naší asociace, jak hodnotíš první půlrok ve funkci?

Je to jízda! Tušila jsem, do čeho jdu, ale tolik dynamiky jsem úplně nečekala… První tři měsíce jsem se cítila jako ti poslední bojovníci před Sauronovou branou.

V čem spočívá hlavní náplň práce předsedkyně AKL?

Hlavní náplní je, že jsi zodpovědný úplně za vše, takže musíš monitorovat a řešit naprosto všechno. Nevím, zda je vhodné vypisovat jednotlivosti, to by se sem nevešlo. Naštěstí současná rada je skvělý tým a zatím šlapeme jako hodinky, jen mám občas pocit, že mám tři hlavy.

S jakými vizemi ses ujímala předsednictví a jaké vize máš nyní po prvním půlroce?

Hlavní vize byla obecná, přinést do AKL klid. Větší možnost sdílení, kolegiální komunikaci a transparentnost. Další cíle byly a jsou upevnit logopedii v resortu zdravotnictví, více se věnovat osvětě jak mezi ostatními odborníky, tak mezi veřejností. Vyjasnit povědomí o vztahu AKL a IPVZ, podpořit kolegy, zejména ty začínající, ale také ty zkušenější, ke kterým bychom měli mít respekt, úctu. Důležité je vybudit další kolegy k jakékoliv dílčí aktivitě. Myslím, že se to postupně po malých krůčcích daří. Po půl roce zůstávají vize stejné, je to krátký čas na zásadní změnu vizí. Ve světle současného dění se do popředí dostává vize o studiu logopedie na lékařské fakultě, vzniku komory, dílčích změnách postgraduálního vzdělávání, ale také o telemedicíně a online poskytování služeb, je to součást této doby a je potřeba se k tomu

rozumně, otevřeně postavit… Vnímám také, že je doba, kdy je potřeba hodně informovat, a to klidně i opakovaně. Je ale také důležité říct, že ačkoliv jsem předsedkyně a mám určité pravomoci, jsem zejména mluvčí všech členů AKL, takže je pro mě důležité znát postoje, názory, informace od všech členů. Členstvo a obor klinická logopedie je to nejdůležitější, ne já. Po volebním období nás vystřídá někdo další a ponesou to břímě oni. Je to dočasné poslání.

Znamená to, že nebudeš chtít obhajovat současnou pozici?

Nikdy neříkej nikdy… Nevím, co bude za tři roky. Na jednu stranu si uvědomuji, že kontinuita vedení v delším čase má pro dosažení vizí a cílů velkou váhu, ale pokud po třech letech ve funkci budu zavalena pocitem vyčerpání, frustrace a demotivace, nemá cenu být ve funkci. Zároveň velmi záleží na členstvu, koho zvolí. Vyjadřují tím svou spokojenost či nespokojenost a vysílají tak informaci, jak by to chtěli dál.

Jaké jsou tvé představy o tom, kde by měla AKL být a co by měla dělat za tři roky?

Za tři roky by AKL měla být tam, kde je, a dělat dál to, co dělá. Pokračovat v jednáních se správními orgány, pojišťovnami, ministerstvem, IPVZ, SAS. Upevnit své kompetence, rozvíjet meziresortní spolupráci, dál se trpělivě věnovat osvětě, akcím pro vlastní členy i veřejnost. Informovat členy AKL, naslouchat jim, dělat, co se dá, abychom jako obor uskutečnili maximum možného, a zároveň aby obor klinické logopedie byl uznávaný, ale s tím souvisí i určitý standard logopedické péče. Myslím, že v současné době je i mezi námi logopedy jednotlivě velký rozdíl.

Co konkrétně může rada AKL dělat pro stírání těchto rozdílů?

Cestou příkazů, nařízení či kontrol to nelze, jednak to nedává smysl, a navíc AKL nemá žádnou významnou pravomoc. Můžeme dát doporučení, psát stanoviska, řídit se standardy, to je tak vše. Myslím, že cesta je dobře připravit nastupující generaci, aby měli respekt a úctu ke všemu, co je důležité pro náš obor, zároveň aby dostali kvalitní postgraduální a celoživotní vzdělání postavené na současné vědě a výzkumu. To znamená, aby byli zdatní v diagnostické rozvaze, měli dostatek nástrojů k diagnostice, vhodně volili terapii a dodržovali danou časovou dotaci, měli možnost růstu formou kurzů a supervizí atd.

Všichni jsme měli možnost přečíst si před volbami všechny kandidátské příspěvky. Je něco, co se ti jako předsedkyni již podařilo prosadit?

Myslím, že už se nám podařilo zlepšit komunikaci mezi členy AKL – máme interní Facebook, posíláme hromadné maily s důležitými informacemi. Zároveň se nám daří plnit jednotlivé kroky k osvětě – za velmi zdařilý považuji Den logopedie, ale také jsme domluveni s pediatry, byl vytvořen Instagram pro veřejnost, nyní je v chodu příprava webinářů pro veřejnost atd. Za to patří dík všem kolegům, kteří se zapojili do spolupráce. Jediné, co mě osobně trápí, že se nedaří naplnit mou naivistickou vizi, že všichni do jednoho nakonec najdeme společnou řeč, budeme respektující a kolegiálně komunikující a všichni budeme společně prosazovat a hájit zájmy AKL. To se bohužel nedaří.

Co je nového ohledně studia klinické logopedie na lékařské fakultě?

Nevím, co je to „nové“. Nevím, zda a do jaké míry jsou ostatní dostatečně obeznámeni o záměru a práci pana docenta Neubauera. Já se s detailnějším plánem postupně seznamuji. Mám ještě domluvené setkání s děkanem 1. lékařské fakulty. Osobně na mě celý rámcový koncept nepůsobí tak „bláznivě“, jak se může zdát, ale člověk potřebuje mít více podrobných informací. Každopádně je to v jednání a nic není definitivní, je tam mnoho proměnných, které mohou proces ovlivnit, a bude to běh na dlouhou trať. Já jsem velmi ráda, že pan docent je sdílný a otevřený, jelikož se s tímto procesem pojí hodně otázek a nejasností, které jsou důležité, a bude je potřeba ještě projednat. Zároveň si dovolím říct, že v tomto směru musíme být trochu odvážní, možná až drzí, aby se pohnuly ledy. Zdá se, že pro zásadní změnu budeme muset vystoupit z komfortní zóny, a to člověk nemá obecně moc rád, takže to bude z tohoto pohledu asi náročné. Ale pokud vše bude dobře promyšleno a připraveno, je to jedna z cest, jak se vymanit z pedagogických fakult a povýšit náš obor tam, kam v současnosti patří.

Co bys popřála naší asociaci nebo obecně oboru klinická logopedie do budoucna?

Úplně nejvíc ze všeho bych přála AKL, aby byla respektovaná, hrdá a pevná. Členům bych přála zdravou sebejistotu, klid v zaměstnání, zajímavé konference a kurzy, vzájemný respekt a zdraví. Oboru klinické logopedie bych přála, aby se vymanil z historie pedagogické a nebojácně vstoupil do zdravotnictví se vším všudy. A také bych oboru přála samé otevřené a profesně poctivé logopedy.

Jak ráda odpočíváš? Máš-li ještě nějaký volný čas?

Já tak ráda odpočívám, nikdo mi to nevěří, ale já jsem neskutečný lenoch. Je ale pravdou, že si nevzpomenu, kdy jsem naposledy měla volný čas… Každopádně, kdybych ho měla, tak bych malovala olejomalby, ryla v zahrádce, šla na výpravu nebo na volejbal. Jediný koníček, který stále aktivně dělám, je zpívání v kapele, a to je neskutečně energizující.

Co je to za kapelu a kam si vás můžeme přijít poslechnout?

Reklamu tady dělat nebudu. Ideální kapelní věk nám již pominul, takže hrajeme velmi málo, většinou na pozvání, ale je to legrace.

Děkuji za rozhovor.